

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2020

GEOGRAFIE V1 NASIENRIGLYN

PUNTE: 225

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 17 bladsye.

Nasienriglyn

Die volgende vir nasienriglyn is ontwikkel om nasien in die hele provinsie te standaardiseer.

Merk

- ALLE geselekteerde vrae MOET nagesien word, ongeag of dit korrek of verkeerd is.
- Daar word van kandidate verwag om DRIE vrae te kies om te beantwoord. As alle vrae beantwoord word, word slegs die eerste drie vrae nagesien.
- 'n Netjiese regmerkie moet gebruik word: ✓
 - o As EEN punt toegeken word, moet EEN regmerkie gebruik word. ✓
 - As TWEE punte toegeken word, moet TWEE regmerkies gebruik word.
 - o Die regmerkie moet by die FEIT geplaas word waarvoor 'n punt toegeken word.
 - Regmerkies moet KLEIN gehou word, aangesien verskillende lae van moderering kan plaasvind.
- Verkeerde antwoorde moet met 'n duidelike, netjiese kruisie gemerk word. x
 - Gebruik MEER as een kruisie oor 'n paragraaf- / besprekingsstylvrae om aan te dui dat alle feite oorweeg is.
 - o MOET NIE 'n streep deur 'n verkeerde antwoord trek NIE.
 - o MOET NIE 'n streep deur 'n verkeerde antwoord trek NIE.
- Waar die maksimum punte in die eerste paar sinne van 'n paragraaf toegeken is, plaas 'n oor die res van die teks om aan te dui dat die maksimum punte behaal is.

Vir die volgende aksiewoorde is EEN woordantwoorde aanvaarbaar: **gee**, **lys**, **noem**, **noem**, **identifisee**r ens.

Vir die volgende aksiewoorde moet 'n VOLSIN geskryf word: **beskryf**, **verduidelik**, **evalueer**, **ontleed**, **voorstel**, **onderskei**, **onderskei**, **definieer**, **bespreek**, **hoekom hoe** Die volgende aksiewoorde moet binne die konteks daarvan gelees word om te bepaal of 'n EEN-woord antwoord of 'n VOLSIN nodig is: **gee**, **wat**, **tabuleer**.

Totaal en oordrag van punte

- Elke subvraag moet opgetel word:
 - o Elke vraag het onderafdelings, daarom word ses subtotale per vraag benodig
 - Totale onderafdelings moet aan die einde van die onderafdeling in die regterkantlyn geskryf word en onderstreep word
- Subtotaal moet leesbaar geskryf word
- Tel subtotale op en dra totaal oor na die linkerkantste kantlyn langs die vraagnommer
- Dra die totaal oor na die voorblad van die ANTWOORDEBOEK.

Moderering

Nasien op elke vlak van moderering word op dieselfde manier gedoen as die eerste nasien. Daar moet aan alle riglyne vir nasien voldoen word.

As 'n punt vir 'n subvraag na moderering verander word, moet die moderator merker se punt deurhaal en die nuwe punt neerskryf. 12 16

AFDELING A: KLIMAAT, WEER EN GEOMORFOLOGIE

VRAAG 1

		Lugdruk in die sentrum daal tot onder 1 000 mb (2) [ENIGE TWEE]	(2 x 2)	(4)
	1.3.4	Cumulonimbuswolke vorm wat lei tot swaar reën, hael, we donder (2) Daar is 'n steil drukgradiënt wat winde van orkaansterkte verd	_	
	1.3.3	Daar is meer wrywing op die land wat die windsnelheid verla Vogtoevoer word verminder (1)	aag (1) (2 x 1)	(2)
	1.3.2	Hoë branders/oorstromings/stormdeining (1)	(1 x 1)	(1)
1.3	1.3.1	Volwasse stadium (1)	(1 x 1)	(1)
	1.2.8	E (abstraksie)	(8 x 1)	(8)
	1.2.7	H (eksoties) (1)		
	1.2.6	D (reghoekig) (1)		
	1.2.5	C (tralie) (1)		
	1.2.4	B (episodies) (1)		
	1.2.3	G (opvangsgebied) (1)		
	1.2.2	I (watertafel) (1)		
1.2	1.2.1	F (dreineringsbekken) (1)		
	1.1.7	A (1)	(7 x 1)	(7)
	1.1.6	A (1)		
	1.1.5	B (1)		
	1.1.4	A (1)		
	1.1.3	B (1)		
	1.1.2	A (1)		
1.1	1.1.1	B (1)		

1.3.5 Abnormale hoë branders wat deur sterk winde veroorsaak (a) word (1) [KONSEP] (1) (1×1) Hierdie voorwaartse beweging in dieselfde rigting sal die (b) intensiteit van die windsnelheid verhoog en dus abnormaal hoë branders veroorsaak (2) (1×2) (2) (c) Eiendomskade as gevolg van oorstromings (2) Lewensverlies (2) Dit sal 'n invloed hê op buitelug-ontspanningsaktiwiteite (bv. swem) (2) Infrastruktuur sal vernietig word (2) Estetiese skoonheid van die land sal beskadig word (2) Watervergifting / water-oordraagbare siektes (2) Dit sal kus-erosie veroorsaak (2) [ENIGE TWEE] (2×2) (4) 1.4 1.4.1 Sone tussen twee verskillende lugmassas met verskillende voginhoud (1) [KONSEP] (1×1) (1) 1.4.2 Hulle dek 'n groter/wydverspreide gebied (1) Formasie van cumulonimbuswolke langs die vogfront/in 'n lyn (1) (2×1) (2) 1.4.3 Lug aan die ooste in meer onstabiel (2) Warm vogtige lug uit die ooste (meer vog) bereik die binneland (2) OF Lug uit die weste is meer stabiel (2) Lug wat vanuit die weste binnedring, is koud en droog (2) [KANDIDATE KAN NA DIE OOS- OF WESTEKANT VERWYS.] (2×2) (4)

1.4.4 'n Verswakte Kalahari-hoogdruksel vergemaklik die vertikale styging van lug bo die binneland (2) Dit moedig verhoogde konvergensie van lugmassas van goed ontwikkelde hoogdrukselle aan (2) Die Suid-Indiese hoog word in die somer weg van die land en verder suid gevind (2) Dit laat warmer vogtige lug divergeer vanaf die Suid-Indiese hoogdruksel na die binneland (2) In die somer strek die Suid-Atlantiese hoogdruk langs die suidoostelike kus van die land (2) Koue en droë lug divergeer vanaf die Suid-Atlantiese hoogdruksel om die warm, vogtige lugmassa van die Suid-Indiese hoogdruksel oor die binneland van die land te ontmoet (2) [ENIGE VIER] (4×2) (8)1.5 1.5.1 Wanneer 'n rivier weer begin erodeer (1) Die erosiekrag, spoed en drakapasiteit van die rivier word hernu [KONSEP] (1×1) (1) 1.5.2 Verlate terras (1) Ingekerfde kronkels (1) Waterval/knakpunt (1) Seevlak het gedaal (1) [ENIGE TWEE] (2×1) (2) Opheffing van die land deur tektoniese kragte in die aardkors 1.5.3 veroorsaak hernude erosie (2) Die seevlak daal wat meer afwaartse erosie moontlik maak (2) Verhoogde volume water vergroot die erosievermoë van die stroom (2) 'n Beduidende toename in reënval oor 'n lang periode verhoog die erosiepotensiaal van die rivier (2) [ENIGE TWEE] (2×2) (4) Word in plooiberge aangetref (2) Grond is te vlak vir landbou en dus nie geskik vir boere nie (2) Oormatige gronderosie het plaasgevind wat die grond onvrugbaar

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

 (2×2)

(4)

maak (2)

[ENIGE TWEE]

1.5.5 Vallei binne valleie sal die land steiler en moeiliker vir boere maak om te bewerk (2) Dit sal gronderosie bevorder en die gebruik van masjinerie ontmoedig (2) Te hoë terrasse sal 'n boer se toegang tot water in die rivier belemmer (2) Smal terrasse beperk die hoeveelheid grond om te bewerk (2) Vinniger vloeiende water by die knakpunt (waterval) maak dit ontoeganklik vir besproeiing (2) Ingekerfde kronkels het steil/diep valleie wat 'n boer se toegang tot water beperk (2) Steil hellings maak die konstruksie/oprigting van infrastruktuur moeilik en duur (2) [ENIGE TWEE] (4) (2×2) 1.6 1.6.1 Rivierafvoer verwys na die totale volume water wat deur 'n gegewe punt in 'n rivier gaan (1) [KONSEP] (1×1) (1) 1.6.2 A – laminêr (1) B – turbulent (1) (2×1) (2) A – water vloei glad in dun lae (1) 1.6.3 B – water vloei in tuimelende sirkelbewegings (1) (2×1) (2) Dit is makliker om vir besproeiingsdoeleindes toegang te verkry (2) 1.6.4 Hierdie tipe vloei word gewoonlik geassosieer met gelyke hellings waar die meeste boerdery plaasvind (2) Dit moedig die afsetting van vrugbare grond aan (2) [ENIGE EEN] (1×2) (2) 1.6.5 Turbulente vloei kom in die boloop van die rivier voor omdat die rivier 'n rowwe en ongelyke bed het (2) Dit sou lei tot afwaartse sny en 'n steil vallei (2) Hoër ontslag kom algemeen in die middelloop voor as gevolg van sytakke wat by die rivier aansluit (2) Laminêre vloei vind plaas as gevolg van 'n gladder rivierbedding (2) Laterale erosie veroorsaak 'n V-vormige vallei met gelyke hellings in die middelloop (2) Ontlading is op sy hoogste in die laer baan (2) Laminêre vloei oorheers as gevolg van 'n plat rivierbedding en 'n groter volume water (2) Afsetting lei tot 'n breë en gelyk hellende vallei om te vorm (2) [ENIGE VIER] (4×2) (4) [75]

VRAAG 2

2.1	2.1.1	F/kuslaag (1)		
	2.1.2	H/DAVT (1)		
	2.1.3	A/polêre front (1)		
	2.1.4	E/sikloon (1)		
	2.1.5	I/antisikloon (1)		
	2.1.6	C/mikroklimaat (1)		
	2.1.7	D/orkaan (1)		
	2.1.8	B/aspek (1)	(8 x 1)	(8)
2.2	2.2.1	bo (1)		
	2.2.2	benede (1)		
	2.2.3	middel (1)		
	2.2.4	bo (1)		
	2.2.5	middel (1)		
	2.2.6	bo (1)		
	2.2.7	benede (1)	(7 x 1)	(7)
2.3	2.3.1	Die grens van 'n toenemende massa koue lug, veral die voorpunt van		
		'n koue massa koue lug agter die warm sektor (1) [KONSEP]	(1 x 1)	(1)
	2.3.2	Vorm wanneer wrywing tydens die golffase van 'n middelbreedte- sikloon veroorsaak word dat warm lug deur koue lug opgelig word, dus duidelike grense tussen die twee massas lug geskep word (2) Vorm wanneer koue lug warm lug dwing om te styg (2)		
			(1 x 2)	(2)
	2.3.3	' aangesien die kouefront van die weskus tot by die ooskus beweeg'. (2)	(1 x 2)	(2)
	2.3.4	Vinnige stygende lug langs die steil drukgradiënt van die koveroorsaak cumulonimbuswolke en swaar reën (2)	uefront (1 x 2)	(2)

2.3.5 **SWAAR REËNVAL**

Vul riviere en damme (2)

Voorsien water vir landbou, huishoudelike en vir industriële gebruik (2)

Goeie winterreënval is ideaal vir die groei van wintergewasse, bv. druiwe (2)

Moedig die groei van natuurlike plantegroei aan wat die estetiese skoonheid van 'n plek bevorder (2)

Oorstromings kan eiendom en gewasse beskadig (2)

Swaar reën verhoed dat kommersiële en bestaansvissers see toe gaan (2)

SNEEU

Kan toeriste lok (2)

Gasvryheidsbedrywe trek voordeel uit toeriste (2)

Sneeu kan gewasse beskadig en vee laat vrek (2)

Kan kommunikasie- / infrastruktuurnetwerke belemmer (2)

[KANDIDAAT MOET NA BEIDE REËNVAL EN SNEEU VERWYS] [ENIGE VIER] (4 x 2) (8)

2.4 2.4.1 Temperature (hitte)/humiditeit/verdamping (1) [ENIGE EEN]

(1 x 1) (1)

2.4.2 Dit toon hoër temperature oor die stedelike gebied omring deur laer temperature in die landelike gebiede (2)

Daar is geen bewyse van 'n ophoping van besoedelde stowwe oor die stad nie (2)

[ENIGE EEN] (1 x 2) (2)

2.4.3 Voertuie verhoog die produksie van besoedelde stowwe wat hitte absorbeer (2)

Toestelle soos stowwe, lugversorgers, yskaste, ens. genereer hitte (2)

Nywerhede produseer hitte (2)

Besighede soos restaurante wek hitte op (2)

[ENIGE TWEE]
$$(2 \times 2)$$
 (4)

2.4.4 Daar is meer kondensasiekerne/higroskopiese kerne in 'n stad (2)
Higroskopiese kerne is noodsaaklik vir kondensasie om plaas te
vind (2) (2 x 2) (4)

2.4.5 Veroorsaak hittestres (2)

Veroorsaak moegheid en dehidrasie (2)

Sterftes onder bejaardes wat kwesbaarder vir hoër temperature is (2)

[ENIGE TWEE] (2×2) (4)

2.5	2.5.1	Plat terrein (1)/sand en slik word met afsetting geassosieer (1) [ENIGE EEN] (1 x 1)	(1)		
	2.5.2	A – meander (1) B – hoefystermeer (1) (2 x 1)	(2)		
	2.5.3	Daar is 'n afname in vloeitempo as gevolg van die gelyke gebied (2) 'n Toename in sywaartse erosie sal die rivier laat kronkel (2)			
		Herhaalde onderkelwing aan die buite-oewer en afsetting aan die binne-oewer (2) [ENIGE TWEE] (2 x 2)	(4)		
	2.5.4	Erosie aan die buite-oewer en afsetting aan die binne-oewer veroorsaak dat die meandernek smaller word, wat tot 'n meanderlus			
		lei (2) Oorstromings van die rivier veroorsaak dat die water deur die nek van die meanderlus sny (2)			
		Die afgesnyde meanderlus vorm die hoefystermeer (2) [ENIGE TWEE] (2 x 2)	(4)		
	2.5.5	Die hoefystermeer is 'n bron van water vir boere (2) As dit opdroog om 'n kronkelgroef te vorm, sal dit die hoeveelheid water wat beskikbaar is vir boere verminder (2) (2 x 2)	(4)		
2.6	2.6.1	Verhouding tussen die lengte van die strome in 'n dreineerbekken en die grootte van die dreineerbekken / totale lengte van die strome in 'n dreineerbekken gedeel deur die totale oppervlakte van die dreineerbekken (1)			
		Aantal strome in 'n dreineerbekken (1) [ENIGE EEN – KONSEP] (1 x 1)	(1)		
	2.6.2	A - hoog (1) B - laag (1) (2 x 1)	(2)		
	2.6.3	Die verwydering van plantegroei verhoog die dreinering, aangesien die water nie in die plantegroei vasgevang is nie en daar minder infiltrasie sal wees (2)			
		Daar sal meer oppervlakafloop wees en dus meer strome (2) (2 x 2)	(4)		
	2.6.4	Lae reënval sal lei tot lae digtheid aangesien minder strome vloei (2) Geleidelike hellings verhoog infiltrasie wat tot laer digtheid lei (2) Deurlaatbare gesteentes laat meer infiltrasie toe en dus ontwikkel minder oppervlakstrome (2)			
		Poreuse gesteentes moedig infiltrasie aan en daarom sal die digtheid laer wees (2) Droë gronde absorbeer water, daarom word stroom-afloop verminder			
		en dreineringsdigtheid is laag (2) Digte plantbedekking veroorsaak groter infiltrasie en laer dreineringsdigtheid (2)			
		[ENIGE VIER] (4 x 2)	(8) [75]		

VRAAG 3

VIXA	170 0			
3.1	3.1.1	Situasie (1)		
	3.1.2	Restitusie (1)		
	3.1.3	Landelik (1)		
	3.1.4	Grootskaalse (1)		
	3.1.5	'Breindrein' (1)		
	3.1.6	Standplaas (1)		
	3.1.7	stervormig (1)		
	3.1.8	Vigs (1)	(8 x 1)	(8)
3.2	3.2.1	B/olie en gas (1)		
	3.2.2	C/brugindustrie (1)		
	3.2.3	A/minerale (1)		
	3.2.4	C/grondstof (1)		
	3.2.5	B/GEAR (1)		
	3.2.6	B/Noordwes (1)		
	3.2.7	C/internasionale uitvoere (1)	(7 x 1)	(1)
3.3	3.3.1	Die geboue het agteruitgegaan en word nie onderhou nie (1)	(1 x 1)	(1)
	3.3.2	Verhuurders onderhou nie geboue nie (1) Onwettige besetting van geboue (1) Oorbesetting van eiendomme (1) Swak dienslewering (1) Onderverhuring (1) Toekomstige sone van uitbreiding van die SSK (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)
	0.00			(-/
	3.3.3	Die meeste van die geboue word deur private mense besit, en plaaslike owerhede het dus geen jurisdiksie daaroor nie (2) Verhuurders/grondeienaars wag om eiendomme te verkoop wanneer inname en opeenvolging van die SSK plaasvind en het dus geen belang daarin om dit op te knap nie (2)		
		[ENIGE EEN]	(1 x 2)	(2)
	3.3.4	Die voorkant van die geboue kan bewaar word om die erfenis van 'n gebied te behou, terwyl die res daarvan herbou/opgeknap kan		
		word (2)	(1 x 2)	(2)

Verhoog eiendomswaardes (2) 3.3.5 Die omgewing raak aangenamer en meer esteties en sal dus meer beleggers na die omgewing lok (2) Om die verlies aan finansies van die stad deur verminderde belegging uit die gebied te voorkom (2) Om die gebied veiliger te maak om meer toeriste te lok wat meer inkomste na die gebied sal bring (2) Bewaar die erfenis van geboue wat toeriste lok (2) Dit moedig verskillende vorme van entrepreneurskap aan (2) 'n Verskeidenheid ontspanningsgeriewe lewer 'n inkomste in die omgewing (2) [ENIGE VIER] (4×2) (8)3.4 3.4.1 Is die proses van die toenemende persentasie van die bevolking wat in stedelike gebiede eerder as landelike gebiede woon (1) [KONSEP] (1) (1×1) 3.4.2 4 miliard (1) (1×1) (1) 3.4.3 Groter arbeidsmag met uiteenlopende vaardighede (1) Makliker toegang tot massavervoer (1) Openbare dienste aan kulturele instellings (1) Internetdiens vir kruideniersware en wegneem-ete aflewerings (1) [ENIGE EEN] (1×1) (1) 3.4.4 Landelike-stedelike migrasie vermeerder die stedelike bevolking (2) Meer geboortes as sterftes in 'n stedelike gebied sal 'n natuurlike toename in die bevolking tot gevolg hê (2) [ENIGE EEN] (1×2) (2)3.4.5 Toename in stedelike bevolkingsgroepe sal 'n groter vraag na formele behuising skep (2) 'n Tekort aan formele behuising laat mense geen ander keuse as om in informele behuising te woon nie (2) [ENIGE EEN] (2) (1×2) Hoë digtheid van informele nedersettings kan veroorsaak dat 3.4.6 aansteeklike siektes maklik onder mense versprei word (2) Gebrek aan basiese dienste (bv. drinkwater) sal onhigiëniese toestande vir die verspreiding van die siekte veroorsaak (2) Menslike gedrag (sosiale euwels) sal kontak aanmoedig en die verspreiding van 'n virus verhoog (2) 'n Gebrek aan mediese fasiliteite/personeel sal 'n vinnige reaksie op die behandeling van siektes verhoed (2) Geen toegang tot gemeenskapsale in geval van kwarantynmaatreëls nie (2) [ENIGE TWEE] (2×2) (4)

3.4.7 'n Toename in die stedelike bevolking sal beteken dat daar nie genoeg werk vir almal is nie (2) Werkloosheid sal die armoede verdiep (2) Informele handel sal die regering/munisipale koffers verminder (2) Munisipaliteite sal nie die begrotings hê om tred te hou met die vraag na dienste nie/voorbeelde aanvaarbaar (2) Nie-betaling van dienste sal tot munisipale tekorte lei (2) Stedelike verval ontmoedig beleggers (2) Toerisme word beïnvloed (2) Verhoog herstelwerk aan infrastruktuur as gevolg van verhoogde gebruik deur meer mense (2) Toename in besoedeling veroorsaak druk op openbare gesondheidsfasiliteite (2) [ENIGE TWEE] (2×2) (4) 3.5 3.5.1 (1×1) Daal (1) (1) 3.5.2 Arbeidskoste/veiligheid (1) Energiekoste (1) (2×1) (2)3.5.3 Vermindering in goudreserwes/erts (2) Goud is 'n nie-hernieubare hulpbron (2) [ENIGE EEN] (1×2) (2)3.5.4 Digitale tegnologie is duur en sal tot die produksiekoste bydra (2) Ongeskoolde arbeiders mag toerusting breek/beskadig (2) Digitale tegnologie vereis geskoolde arbeid wat mededingende markverwante salarisse benodig (2) Tegniese foute met toerusting sal die produksie belemmer (2) [ENIGE EEN] (1×2) (2)3.5.5 Stakingsaksie vir beter lone en voordele (2) Faksiegevegte tussen plaaslike inwoners en trekarbeiders (2) MIV en Vigs veroorsaak hoë afwesigheid (2) MIV en Vigs-pandemie lei tot 'n verlies aan geskoolde arbeiders (2) [ENIGE TWEE] (2×2) (4)3.5.6 Daar moet aan werkers aandele/winsdeling gegee word om 'n aansporing te lewer om produksie te verhoog (2) Verbeter salarisaanpassings om in ooreenstemming met die VPI te wees (2) Skep meer kollektiewe bedingingsrade om aansporings werksomstandighede vir mynwerkers te verbeter (2) Verbeter die voordele van werkers (mediese fonds, behuising, ens.) (2) Verbeter veiligheid in myne (aanvaar voorbeelde) (2) [ENIGE TWEE] (2×2) (4)

3.6 3.6.1 KwaZulu-Natal/KZN (1)

 (1×1) (1)

3.6.2 Palmolie-raffinadery (1)

 (1×1) (1)

3.6.3 Werksgeleenthede (1)

Vaardighede verhoog/Vierde industriële rewolusie vaardighede (1)

Vermenigvuldigereffek (1)

Toegang tot beter infrastruktuur (1)

Armoede verminder (1)

Lewenstandaard verbeter (1)

Toegang tot meer dienste (1)

Programme vir sosiale verantwoordelikheid (1)

[ENIGE EEN] (1×1) (1)

3.6.4 Diep hawe sal invoer en uitvoer aanmoedig (2)

Grondstowwe wat nodig is vir die produksieproses is toeganklik (2)

Steenkoolvelde lewer goedkoop elektrisiteit vir die raffinadery (2)

Groot hoeveelhede goedkoop gelyke grond beskikbaar vir nywerhede/raffinaderye (2)

Gelyke grond het gelei tot die ontwikkeling van 'n uitgebreide vervoernetwerk (2)

Toegang tot groot watervoorsiening aangesien die streek in die natter oostelike helfte van die land is (2)

Die ligging aan die oostelike helfte van die land gee toegang tot internasionale markte (2)

[ENIGE TWEE] (2×2) (4)

3.6.5 Die plaaslike ekonomie word oorheers deur enkele groot ondernemings wat lae waarde toevoeg (2)

Klein ondernemingsektor is onderontwikkeld (2)

Plaaslike ekonomie is onderhewig aan oplewing-siklusse wat met die konstruksie van mega-projekte verband hou (2)

Daar is nog steeds infrastruktuurtekorte in die hantering van behouering, watervoorsiening, padverbindings, storting van giftige afval en polisiëring (2)

Plaaslike burokrasie belemmer industriële ontwikkeling (2)

Daar is 'n behoefte aan ekonomiese diversifikasie (2)

'n Behoefte om 'n entrepreneuriese omgewing vir klein ondernemings te skep (2)

Ontwikkeling van 'n nuwe vaardigheidsbasis vir ongeskoolde arbeiders (2)

Versterking van landelike-stedelike skakels (2)

Minimale betrokkenheid van vroue by produksie en SDIontwikkeling (2)

Hoë vlakke van besoedeling belemmer belegging vir die ROI (2)

[ENIGE VIER] (4×2) (8)

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

(751

VRAAG 4

4.1	4.1.1	C/hiërargie (1)		
	4.1.2	B/ Sentrale sakekern (SSK) (1)		
	4.1.3	D/radiaal (1)		
	4.1.4	C/veelvoudigekern (1)		
	4.1.5	A/drempelbevolking (1)		
	4.1.6	B/Gespesiaiseerd (1)		
	4.1.7	D/beplande streeks (1)	(7 x 1)	(7)
4.2	4.2.1	handel (1)		
	4.2.2	voedselonsekerheid (1)		
	4.2.3	gunstige (1)		
	4.2.4	BNP (1)		
	4.2.5	Suikerriet (1)		
	4.2.6	Primêre (1)		
	4.2.7	Vryehandel (1)		
	4.2.8	veredeling (1)	(8 x 1)	(8)
4.3	4.3.1	Afname in die aantal mense wat in landelike gebiede woon [KONSEP]	(1) (1 x 1)	(1)
	4.3.2	Geen geboue/plaashuise nie (1) Geen gewasse/vee nie (1) ' anders bly ons alleen hier' (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)
	4.3.3	Voëlverskrikker is veronderstel om gewasse teen voëls te be maar daar word geen gewasse verbou om te beskerm nie (2		(2)
	4.3.4	Behuising (1) Elektrisiteit (1) Water (1) Skole (1) Hospitale (1) Paaie (1) [ENIGE TWEE]	(2 x 1)	(2)

Slegs ouer mense en kinders wat agterbly (2)

4.3.5

'Breindrein' soos opgeleide/geskoolde mense vertrek (2) Gesins-eenhede verbrokkel (2) Meer vatbaar vir misdaad (2) [ENIGE TWEE] (2×2) (4) 4.3.6 Grond word herverdeel aan mense met geen kennis van landbou nie, dus word grond onproduktief en mense vertrek (2) Daar is geen opleiding en ondersteuning vir nuwe eienaars nie, so daar is min kans vir produktiwiteit op plase en die skepping van werk (2) Nuwe eienaars van herverdeelde grond mag 'n tekort aan kapitaal het om plase te ontwikkel, dus is daar minder werksgeleenthede beskikbaar (2) Herverdeelde grond wat glad nie bewerk is nie (2) Herverdeling stimuleer moontlik nie ekonomiese groei nie, dus vertrek mense (2) Daar is geen verandering van bestaansboerdery na kommersiële boerdery nie, en dus beteken minder produksie dat minder werkgeleenthede geskep word (2) Daar is meningsverskille tussen tradisionele leiers en nuwe ontvangers wat land onproduktief maak (2) Nepotisme en korrupsie met betrekking tot die herverdeling van grond kan die landbouproduksie verlaag wat mense dwing om te vertrek (2) [ENIGE TWEE] $(2 \times 2) (4)$ 4.4 4.4.1 'n Gebied in 'n stedelike nedersetting met een hooffunksie (1) [KONSEP] (1×1) (1)Industrieel (Swaarindustrie) (1) 4.4.2 $(1 \times 1) (1)$ 4.4.3 Gelyke grond/ruimte vir uitbreiding (1) Weg van woongebiede (1) Vervoer (1) Water (1) Kragfasiliteite (1) [ENIGE EEN] (1×1) (1)4.4.4 Lugbesoedeling kan die gesondheid van mense beïnvloed (2) Geraasbesoedeling benadeel die lewensgehalte van mense (2) Afvalverwydering kan waterbesoedeling veroorsaak (2) Vergifting van grondwater (2) Toename van suurreën (2) Vernietiging van biodiversiteit (2) Ekosisteme word vernietig (2) [ENIGE TWEE] $(2 \times 2) (4)$

'n Doeltreffende padvervoernetwerk is nodig vir maklike toegang 4.4.5 deur werkers, grondstowwe, ens. (2) Spoorwegnetwerk vir die vervoer van swaar grondstowwe en goedere (2) Hawe vir die uitvoer en invoer van goedere en grondstowwe (2) Diep hawe om die handel in meer swaar goedere en grondstowwe te vergemaklik (2) Hoë gehalte munisipale dienste (water) vir die verkoeling van masjinerie in nywerhede (2) Voldoende kragvoorsiening om masjinerie te vergemaklik (2) Goeie telekommunikasienetwerk (2) [ENIGE VIER] $(4 \times 2) (8)$ 4.5 4.5.1 6,14 miljoen (1) (1×1) (1)4.5.2 '... is een van die hoogste tariewe ter wêreld; (1) 6.10 miljoen mense werkloos (1) Suid-Afrika het 'n werkskrisis (1) Werkloosheidsyfer is 27,1% (1) [ENIGE EEN] (1×1) (1)4.5.3 Verskaf werksgeleenthede (1) Verskaf werk aan mense met geen formele opleiding/ vaardighede (1) Belangrike ruimte vir entrepreneurs (1) [ENIGE EEN] (1×1) (1)4.5.4 Hulle word gereeld deur plaaslike owerhede geteister (2) 'n Gebrek aan toegang tot behoorlike handelsfasiliteite (2) Geen bergingsfasiliteite vir hul goedere nie (2) Hulle het nie vaardighede of formele opleiding nie (2) Hulle kan nie krediet/lenings by banke kry nie (2) Gedwing om by geldskieters te leen teen hoë rentekoerse (2) Hoë vervoerkoste na toegangsmarkte (2) [ENIGE TWEE] $(2 \times 2) (4)$ 4.5.5 Verminder die winste van die formele sektor omdat hulle goedkoper goedere verkoop (2) Die formele sektor lewer dus 'n kleiner bydrae tot die ekonomie deur belasting (2) Formele ondernemings moet moontlik sluit (2) Verlies van werksgeleenthede in die formele sektor (2) Dit verhoog die hoeveelheid mense wat hulle nou tot die informele sektor wend (2) Veroorsaak 'n warboel van die formele besigheidsareas/veroorsaak rommel (2) Geassosieer met geraasbesoedeling in formele sakegebiede (2) Ontmoedig mense wat formele ondernemings ondersteun (2) Dit bederf die estetika van die omgewing en ontmoedig verdere formele belegging (2)

Moedig misdaad in hierdie formele sakegebiede aan (2)

[ENIGE VIER]

 $(4 \times 2) (8)$

Gewelddadige betogings oor swak dienslewering (2)

[ENIGE TWEE]

GROOTTOTAAL: 225

 (2×2)

(4) [**75**]